

Malatya ve Çevresinin JEOLJİSİ, DEPREMSELLİĞİ ve Maden Potansiyeli sempozyumu yapıldı

I

Ödamız, 30 Kasım-1 Aralık tarihleri arasında Malatya Belediyesi Konferans salonunda, Malatya ve Çevresinin Jeolojisi, Depremsellİğİ ve Maden Potansiyeli sempozyumunu düzenledi. Etkinlikte açılış konuşmaları sonrasında 2 oturum ve bir panel yer aldı. .

Açılış konuşmaları sempozyum Başkanı Evren Yazgan, MTA Malatya Bölge Müdürü Hacı Büyükkıdık, JMO Başkanı İsmet Cengiz ve Malatya Belediye Başkanı H. Cemal Akın tarafından yapıldı..

Açılış konuşmasına meslek yaşamında Malatya'nın kendisi için önemine değİnen Sempozyum Başkanı Evren Yazgan, Malatya'da böyle bir sempozyum düzenlenmesinden duyduğı mutluluğı ve heyecanı anlatarak başladı. Malatya'nın Türkiye jeolojisindeki yerine değİnen Yazgan, meslek hayatının 37. yılında yeniden Malatya'da olmaktan duyduğı memnuniyeti de dile getirdiğı açılış konuşmasında "Malatya'nın Jeolojisi ve Jeolojinin Günlük Yaşamdaki Önemi" başlıklı bir konferans verdi.

Açılış konuşmasında sözlerine Malatya'nın arkeolojik ve antropolojik önemini belirterek başlayan Oda Başkanımız İsmet Cengiz, kentin 6000 yıllık tarihi boyunca Hitit, Asur, Urartu, Med, Pers, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlılar tarafından önemsenmesinin en önemli nedeninin yörenin jeolojisinden kaynaklandığını, bölgenin an-

tik yerleşim alanları olan Caferhöyük, Aslantepe, Değİrmentepe, İmamoğlu, Köşkerbaba ve Piro't da yapılan kazılarda ortaya çıkan demir, bakır ve altın gereçlerin bölgenin madencilik ve maden zenginliğini yansıtan bulgular olduğunu söyledi ve kentin gelişmesinde, tarım alanlarının verimliliğı kadar, yakınlarında bulunan bakır ve gümüş madenleri ve dağlık bölgenin ham madde kaynaklarının önemli rol oynadığını belirtti. Yörede yapılan kazılarda ortaya çıkan yerleşim birimlerinde bulunan mühür ve damgaların, Malatya'nın o dönemde dış dünya ile yoğun bir ticaret ilişkisi kurduğunu ve özellikle tarım ve madencilikte çok geliştiğinin göstergesi olduğunu söyleyen Cengiz, günümüzde ise kente gerekli önem verilmediğinin altını çizdi.

Ülkemizin ve Malatya yöresinin maden yatakları açısından genel bir değerlendirmesini yapan Cengiz, ülkemizin tek pirofillit ya-

tağının güneyde Pütürge'de, en önemli demir rezervlerinin ise kuzeyde Hekimhan'da, son yıllarda en önemli dışsıtım ürünü olan mermer açısından da kent civarında bulunan kaya türlerinin önemli bir kaynak oluşturduğuna dikkat çekerek, tüm bu yer altı zenginliklerimizden yeterince yararlanamadığımızı vurguladı.

Sözlerine "1996 yılında yapılan 2. madencilik şurasında; 2 trilyon dolarlık maden kaynağımızın bulunduğu, bu kaynaklardan yılda 10-12 milyar dolar üretim, ve bu üretimden 4-6 milyar dolarlık dışsıtım yapılabileceği belirtilmişken, bu durum henüz gerçekleştirilememiştir. Günümüzde yalnızca 2-2.5 milyar dolar üretim ve 1.2 milyar dolar ise dışsıtım gerçekleştirebiliyoruz" diye devam eden Cengiz, Hekimhan Hasançelebi demir yatakları örneğini ile önemli maden yataklarımızın teknolojinin yenilenmemesi ve yatırı-

rım yapılmaması nedeni ile atıl kaldığını ifade etti. Gelişmiş ülkelerde madencilik sanayinin en önemli girdisi olduğuna dikkat çeken Cengiz, ülkemizde bir ulusal maden-

cilik ve sanayi politikamızın olmamasından yakılarak, konuşmasında "ülkemizde 8.5 milyar ton linyit rezervi bulunmasına karşın, enerji üretiminde oldukça pahalı olan doğal gaz kullanımda ısrar edilmesi ve yapılan doğal gaz anlaşmalarının ülkeye ekonomik zarara verdiği" vurgusunu yaptı.

Sözlerine son çeyrek yüzyılda uygulanan sosyo-ekonomik politikalar sonucu akla, bilime ve plana dayanmayan, günü kurtaran faydacı ve rantçı anlayışları eleştirerek devam eden Cengiz uygar toplumlar için basit bir doğa olayı olan depremin ülkemizde bir afete dönüştüğünü belirterek, "insanoğlunun akıl yoluyla doğayı gözlemleme, bilim ve felsefeyle anlama ve mühendislik ilkeleri ile insanlık yararına dönüştürme çabası uygarlık tarihiyle paralel gitmiştir. Doğayı anlamının biricik yolu ise üzerine bastığımız yeri tanımaktan geçmektedir." diyerek konuşmasını sürdürdü. Cengiz, JEOLojİ biliminin bu işin temeli olduğunu belirterek, "yeraltı kaynaklarının aranıp bulunması, baraj, tünel, otoyol, hava limanı gibi mühendislik projelerinin makro planlanması, yeni kent alanları ile sanayi tesisleri için yer seçiminde, afete maruz kalabilecek alanların belirlenmesi, doğal sit alanlarının tespiti, kayaçların insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılması, deprem üretebilecek nitelikteki diri fayların belirlenmesi jeoloji ve bu bilimin uygulayıcıları olan jeoloji mühendislerinin temel uğraş alanlarıdır" diyerek, jeoloji bilimi ve mühendisliğinin ülkemizin yer aldığı tektonik konumu açısından önemini dile getirdi.

Malatya'nın da deprem bölgesinde olduğunu belirterek konuşmasını sürdüren Cengiz " zengin maden yataklarının, sıcak suların, verimli ovaların oluşmasını sağlayan faylar, deprem üretip can ve mal kaybına da yol açmaktadır. Örneğin, Malatya ovası, İspendere içmeleri, Yeşilyurt Cafana kurşun çinko madenlerinin oluşumunda insanlığın yararına çalışan faylar, Malatya'da uygun olmayan yerleşim alanlarında ise can ve mal kayıplarına yol açabilmektedir" diyerek, bu konuda önemli olanın "insan doğa ilişkisini düzenleyen yasal mevzuatın, bilim ve mühendislik normlarını temel alarak hazırlanması" olduğunu, bu nedenle İmar Yasası ve

Afetler Yasasının bu bakış açısıyla yeniden meclis gündemine gelmesi gerektiğini söylemiştir. Sözlerine "Can ve mal güvenliğini, toplumsal çıkarı, kamu yararını esas alan denetim yasaları oluşturulmalıdır. Bu bağlamda Ülkemizde kalıcı ve kurumsal bir afet kültürü oluşturmamızın temeli olan eğitime gereken önem verilmedikçe, oluşacak yeni depremler yine can ve mal kayıpları ile manevi yıkımlar yaşatacaktır. Ortaöğretimde jeoloji derslerinin konulması ve yerel yönetimlerde yeteri sayıda Jeoloji Mühendisi istihdam edilmesi gibi hemen gerçekleştirilebilecek kimi önlemler, bugünlerde çok sıkça dillendirdiğimiz AB kriterlerinden daha önemlidir" diye sürdürdü.

Cengiz "bu sempozyumda jeolojik açıdan özel bir öneme sahip Malatya ve civarının depremsellik üreten diri faylarını, bu faylara bağlı olarak oluşan maden yataklarını, bu yatakların Malatya ekonomisine katkılarını araştıracağız. Bir meslek odası olarak, ülkemiz için acı sonuçlar doğuran deprem olgusuna bir kez daha dikkat çekeceğiz. Amacımız depremi gündeme getirip acılan ve yıkımları hatırlatmak değil. Aksine, bir daha acılar ve yıkımlar yaşanmaması için öncelikle karşılaştığımız doğa olayının bilinmesini amaçlıyoruz. Bilindiğinde korkulmayacağı, ancak önlem alınmazsa bilmenin de yeterli olmayacağını anlatmak istiyoruz" diyerek sözlerini tamamladı.

Açılış konuşmalarının ardından ise Dr. Evren Yazgan tarafından "Malatya Çevresinin Jeolojisi ve Toplumsal Yaşamda Jeolojinin Önemi" konulu bir konferansı verildi. Aynı

gün öğleden sonra ise Hüseyin Yılmaz Başkanlığındaki Kemal Erguvanlı Oturumunda 5 çağrılı konuşmacı Malatya'nın depremselliği, depremden korunma yöntemleri ve yeni yerleşim alanları ile atık depolama alanları hakkında bilgi verdiler.

Birinci günkü açılış oturumunu 170 ile 200 kişi arasında katılımcı izlerken, öğleden sonraki Kemal Erguvanlı oturumuna lise öğrencilerinin de katılımıyla izleyici sayısı 600'lere ulaştı.

Etkinliği ikinci gününün sabah bölümünde Prof. Dr. Taner Ünlü Başkanlığında düzenlenen M. Şahin Tüfenkçi oturumunda ise Malatya'nın Maden Potansiyeli üç konferans ile tartışıldı. Bu bölüme 140 ile 200 arasında izleyici katıldı. Bu oturum sonrasında söz alan Hasaңcelebi Belediye Başkanı, Hemimhan ve Hasaңcelebi demirlerini gündeme getiren Odamıza teşekkür etti. Bunun yanı sıra oturuma katılanlar tarafından 2005 yılı içerisinde Malatya'da demir sempozyumunun yapılması önerildi.

Öğleden sonra ise Oda Başkanımız İsmet Cengiz Başkanlığında Malatya'nın depremselliği kentleşme ve çevre sorunları paneli düzenlendi. Yaklaşık yüz kişilik bir katılım ile gerçekleştirilen panele Malatya Belediye Başkanı H.Cemal Akın, Jeoloji Mühendisi Oktay Ekinci, Şehir Plancısı Perihan Kiper ve JMO Malatya İl Temsilcisi Rıza Cengiz konuşmacı olarak katıldılar. Oturum sonrası Oda Başkanımız İsmet Cengiz tarafından panel katılımcılarına, düzenleme ve yürütme kuruluna birer plaket verildi.

